

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Illvstrivm Virorum Epistolae, Hebraicae, Graecae et Latinae, Ad Ioannem Reuchlin Phorcensem virum nostra aetate doctissimum diuersis temporibus missae

Reuchlin, Johannes

Hagenoae, 1519

Decanus caeteriqve professores facultatis theologiae, [...] doctori, DN.
Iohanni Reuchlin sueuorum [...]

[urn:nbn:de:bsz:31-270838](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-270838)

I. O. REUCHLIN. LIBER SECVND.

nus ab ordine uestro duxerit originē. Ego uero mihi ipsi persuasum deo, non ita esse, quia mihi conscius sum, longissimis me temporibus Fratrum ordinis sancti Dominici fratrem fuisse, & à prouinci ali quondam Stubach matriculæ fratrum insertum esse, de quo extant patentes literæ. Deniq; parentes meos Fratrum ordinis bona fide ministeriales fuisse, apud quos & in Christo requiescunt. Huc accedit, q̄ multis annis, & in multis causis Ordini uestro patrocinatus sum, sine p̄mio, sine salario, de quibus longior fieri posset Catalogus. Cum igitur ipse mihi conscius sim tantæ beneuolentiæ, tantæ fidei, tantæ obseruantia erga Ordinem uestrum me & esse & fuisse. Quis iam mihi posset persuaderet tantâ in ullo Patrum aut Fratrum uestrorum esse crudelitatem, tantam ingrati tudinem, tantam inhumanitatem, ut eius cuperent labefactare famam, qui eorum saepe defendisset infamiam, Te igitur obsecro, ut venerabilibus Patribus nostris, maxime aut egregio Doctori Iacobo hæc insinues, efficiasq; ut honorem meum plus tueantur q̄ infirment. Vale.

DECANVS CAETERIQVE PROFESSO

res facultatis Theologicae, G̃nalis studii Coloniensis
Imperialium Legum Doctori, DN. Iohanni
Reuchlin Sueuorum Confœderationis
Iudici, moranti Stutgardia, sibi uene
rando atq; dilecto Salutem, & spi
ritum intelligentiæ sanum.

FVIT nobis, spectabilis ac egregie vir, post proximas Nundinas Francofordenses oblatus quidam libellus sub titulo Speculi ocularis, tuo nomini inscriptus, quem dum nonnullis ex nostris reuisendum examinandumq; tradidissemus Comperimus in eo, quod neq; ex te, neq; ex quoq; cōchristiano nō sperabam⁹, te scilicet in eo libello in modum consultationis, omnibus tuis uiribus annixū ut Reuerendis in Christo patri & Principi Eleſtori domino nostro gratioso Vrieli Archipræsuli Moguntino, ac per illum Serenissimæ Imperatoriæ Maiestati persuaderes, super negotio librorum Iudaicorum, quatinus idem negotiū laudabiliter per eandem Cæsaream Maiestatem cœptum, interuerteres.

EPIS. ILLVST. VIRORVM AD

Quod ut commodius (ut tibi forte uisum fuit) faceres, multa ad rem impertinētia latissime porrecto calamo, quasi quicquid tibi in uia qua ibas hic illicq; occurrere potuit, decerpere uoluisses, in unum coegisti. Quo factum est, ut festinus ad terminum quo properabas, non satis probaueris an rosas forte, an male olentes flores inconcinne in sertum componeres, ac per hoc non solum nimiae fautoriae Iudaicae perfidiae notam improuidus apud Christianos lectores incurristi. Sed & Iudaeis ipsis, crucis & sanguinis quo nos loti & redempti sumus inimicis (qui uti nobis relatu est) hunc tuum tractatum uernacula nostra lingua editum & impressum legunt & circunferunt, occasionem praestitisti quo amplius nos irideant, quando inter Christianos & quidem inter eos qui docti reputantur, te unicum inuenerint, qui suam causam agat, tutetur ac defendat, quasi nec Christum, neq; Virginem matrem, neq; Apostolos, neq; fidem nostram intemeratam blasphement aut uituperent. Sed quicquid faciunt, aut maiores eorum scripserunt in sui defensionem & nulli in prauiudicium aut uituperium fecerint. Et quia ut illud Imperatoriae Maestati sufficienter persuadere posses, uarias & quidē inualidas rationes adduxisti, auctoritates quoq; diuersas scripturae sacrae, & utriusq; iuris renitentes ad sensum quem tu uolebas contorsisti, nonnullas etiam positiones scandalosas, male sonantes, & piarum aurium offensiuas hinc inde interseruisti, quo suspectum te reddidisti, quasi non caste pure ac synceriter ut oportet de fide, de scripturis sacris, de ecclesiasticis tractatoribus sentias. Quod nobis uehementer & plus quam dici potest dolet, ut puta commembro nostro infirmo pro christiana pietate condolentibus. Nam teste Apostolo. Omnes unum corpus sumus quorquor in Christo baptisati sumus. Ne ergo malum hoc in alios latius serperet, neq; tu in eo computresceres, neue perfidi Iudaei in immensum gloriaretur, mature deliberauimus de modo quo per nos & alios quorum id maxime interest huic malo occurreretur. Verū paucis exactis diebus Venerandi Magistri Nostri Arnoldus de Turingari, necnon Frater Conradus de Vlma, sacrarum literarum professores eximii, nobis quasdam literas ex te ad se datas ostēderūt, quibus reuera non parum fuimus exhilarati, quod illis infirmitate tuā

AD IO. REUCH. LIB. SECVND.

& improvidum errorem humiliter & catholice fatebaris, rogādo eosdem quatenus te nostro Collegio commendarent, ac singula in partem meliorem interpretarentur, quod & ipsi diligenter cū magna charitate, quemadmodum petisti, facere curauerunt, effeceruntq; ut te catholicum ecclesiæ uerum & obedientem filium reputamus & reputabimus, si quod uulgo incaute sparsisti recolligere studeas, & lapides tollas qbus alii in uia dei sunt offensi, sicut in Hieremia scriptum est. Tollite de uia lapides. Verum, quia te scripsisti non meminisse ubi nam speciatim scādali occasionem præstitisses, aut scripturas exposuisses aliter q̄ patiatur intellectus ecclesiæ. Idcirco literis his nostris illorum indicem implicatum transmittimus, in quo annotatæ habentur propositiones & allegationes sparsim per te ex scriptura sacra, & ex utroq; iure impertinenter allatæ. Super quibus (uti nobis uisum est) in defensione tua latine edita ac consultationi iuncta **NON SATIS** pro fidei tuæ sinceritate te expurgasti. Quare petimus, ut per tua scripta mentem tuam latius deuelando nos informes, aut exemplo humilis & sapientis Augustini palinodiam cantando retractes. Hæc enim est ingenua & uere christiana cum charitate seueritas, corrigere atq; emendare aut etiam destruere opus quod improvida & male circumspecta festinantia struxit. Nam sic (ut uerbis tuis utamur) integritatem in te suam fides incontaminata custodiet, illuminante te Christo, qui ad ædificationem aliorum te facinum & ineolumem seruet. Vale. Ex Colonia, nostri Decanatus sub sigillo, die secunda, Mensis Ianuarii. Anno domini M.D.XII.

F. CONRADVS KOLLIN DE VLMA THEologiae professor, ordinis Prædicatorum, Egregio Imperiale Legum Doctore Ioanni Reuchlin, Sueuorum Confœderationis æquissimo Iudici. Cum commendatione Salutem plurimam, & animum foelicem.

CLARISSIME DN. Doctore, mittit facultas nostra theologica Coloniensis, quæ emendandæ uidentur propositiones, quas tractatus uester continet. Optatq; ut super emenda